

Методичні рекомендації до виконання завдання за темою «Прогноз грошових потоків та фінансових результатів підприємства»

Мета завдання — виробити навички прогнозування у процесі управління господарською діяльністю підприємства.

Ефективність діяльності підприємств і організацій часто залежить від ухвалення оптимальних управлінських рішень, постійного контролю фінансового стану підприємства, аналізу конкурентної здатності і своєчасного реагування на вплив зовнішніх і внутрішніх чинників. Зростає роль стратегічного управлінського обліку і прогнозування, мета яких — облік і передбачення найважливіших характеристик формування управлінських об'єктів в короткостроковій і довгостроковій перспективах. Оперативні стратегічні прогнози призначені для визначення можливостей в рішенні конкретних аспектів стратегічних прогнозів, короткострокових перспектив і поточної діяльності.

Вся прогнозна інформація щодо майбутньої фінансово-господарської діяльності підприємства інтегрується в його прогнозну фінансову звітність.

Основний кошторис є прогнозом рентабельності роботи підприємства. Він являє собою розрахунок прибутків і збитків на певний період, до якого надаються розрахунки вартості реалізованої продукції, витрат та касових надходжень. Фактично такий кошторис це балансова таблиця, складена на останнє число періоду, на який формується кошторис.

Головне призначення прогнозного кошторису полягає в тому, щоб визначити кількість засобів виробництва і коштів, потрібних для виробництва того обсягу продукції, який передбачається реалізувати згідно з прогнозом збуту. Щоб основний прогнозний кошторис міг стати засобом ефективного контролю витрат виробництва, його слід розділити на кілька окремих кошторисів, кожен з яких у свою чергу необхідно розбити на дрібніші статті відповідних витрат. Для керування діяльністю підприємства необхідно скласти прогнозні кошториси збуту, виробництва, витрат на матеріали, витрат на робочу силу, накладних витрат, витрат допоміжних служб, розробляти інтегровану систему прогнозної фінансової звітності підприємства.

Фінансова система підприємства безперервно взаємодіє із зовнішнім середовищем, формою прояву таких контактів є господарські операції, кожна з яких можна звести до математичного рівняння, що вказує на рівновеликий взаємозв'язок між фінансовою системою підприємства і середовищем.

Коли зовнішнє середовище активізує взаємодію з фінансовою системою підприємства, то результатом такої взаємодії є надходження основного і оборотного капіталу до фінансової системи, тобто відбувається збільшення активів та зобов'язань на ту саму величину, яка фіксується в балансовій моделі додатним числом. Балансова рівність між активами та зобов'язаннями зберігається.

Коли фінансова система сама ініціює взаємодію зі своїм зовнішнім середовищем, то відбувається відплив активів і зменшення зобов'язань на ту саму величину. Балансова рівність фінансової системи зберігається.

Операції, що відбуваються всередині підсистеми активів підприємства, спричиняють полярні рівновеликі зміни в об'єктах активів підприємства, які контактують між собою. Балансове рівняння при цьому не змінюється. Операції, які відбуваються всередині підсистеми зобов'язань підприємства, викликають рівновеликі полярні зміни в пов'язаних між собою об'єктах зобов'язань підприємства.

Приклад

Аналіз ВАТ «Автотранс-Хортиця» на кінець 2003 р. показав, що активи підприємства зменшилися на 276,2 тис.грн. або на 15,3%, накопичений збиток склав 2148,4 тис.грн., частка необоротних активів в загальній валюті балансу – 80%, підприємство платоспроможно на 97%. Дефіцит власного оборотного капіталу – 10,3 тис.грн. Власний капітал складає 1181,8 тис.грн., в якому сума статутного капіталу – 912,4 тис.грн., що сигналізує про швидку майбутню тенденцію «проїдання» статутної фонду. Збиток звітного періоду – 164,2 тис.грн. Підприємство можна визнати фінансово нестійким.

Правління, враховуючи обстановку, що склалася, визначило наступні напрямки для підвищення ефективності діяльності і відновлення платоспроможності: 1) оновлення рухомого складу за рахунок довгострокового кредиту (на три роки); 2) клопотання про збільшення сум державних дотацій; 3) здача в оренду вільні виробничі площі; 4) додаткова емісія акцій; 5) заходи щодо залучення нових потенційних клієнтів. Прогноз руху грошових коштів представлений в таблиці 1.

Таблиця 1 Прогноз руху грошових коштів по запропонованих заходах, тис.грн

Прогнозні операції	1 рік	2 рік	3рік
Захід 1			
1.Отримання кредиту	400		
2. Придбання автобусів	(400)		
3. Витрати на паливо і ремонт	(33,3)	(33,3)	(33,3)
4. Зарплата з нарахуваннями	(83,4)	(83,4)	(83,4)
5. Знос	(100)	(75)	(56,2 5)
6. Прогнозна виручка від заходу 1	459,6	459,6	459,6
7. Повернення кредиту	(133,3 3)	(133,3 3)	(133, 33)
8. Оплата відсотків по кредиту	(92,0)	(61,33)	(30,6 7)
9. Прогнозний прибуток	17,57	73,24	122,6 5
10. Коефіцієнт дисконтування (10%)*	0,909	0,826	0,751
11. Приведений прибуток	15,97	60,53	92,15
12. Податок на прибуток	4,79	18,16	27,64
13. Чистий грошовий потік	11,18	42,37	64,50
14. Чистий грошовий потік наростаючим підсумком	11,18	53,55	118,0 6

Захід 2			
1. Отримання дотації	600,6		
2. Коефіцієнт дисконтування (20%)	0,833		
3. Приведена сума дотації	500,3		
Захід 3			
1. Здача в оренду виробничих площ	4,0	4,0	4,0
2. Здача в оренду транспортних засобів	5,5	5,5	5,5
3. Знос	(3,3)	(3,0)	(2,9)
4. Прогнозний прибуток	6,2	6,5	6,6
5. Коефіцієнт дисконтування (8%)	0,926	0,857	0,794
6. Приведений прибуток	5,74	5,57	5,24
7. Податок на прибуток	1,72	1,67	1,57
8. Чистий грошовий потік	4,02	3,90	3,67
9. Чистий грошовий потік наростаючим підсумком	4,02	7,92	11,59
Захід 4			
1. Додаткова емісія акцій	43,8	26,28	17,52
2. Витрати (організаційні)	(4,0)	(3,6)	(3,6)
3. Прогнозний прибуток	39,8	22,68	13,92
4. Коефіцієнт дисконтування (5%)	0,952	0,907	0,864
5. Приведений прибуток	37,90	20,57	12,02
6. Чистий грошовий потік з наростаючим підсумком	37,90	58,48	70,50
Чистий грошовий потік наростаючим підсумком по всіх заходах	553,4	673,35	873,5

Коефіцієнт дисконтування необхідний для приведення грошового потоку у

часі: $\frac{1}{(1+i)^n}$

До прогнозного балансу нових перспективних заходів (фрагмент представлений в табл. 2) додається такий же баланс, складений для поточної основної діяльності (з урахуванням управлінських рішень по оптимізації витрат, запасів і т.д.).

Таблиця 2. – Прогнозний баланс по заходу 1 для ВАТ «Автотранс-Хортиця»

Операції	Активи								Баланс
	Основні засоби	Амортизація	Дебіт-ка заборгованість	Запаси	Грошові кошти	Витрати майб. періодів	Інші об. активи	Виробничі витрати	
Баланс на початок року	347,3	5156,3	9,6	68,6	4,1	,3	,0		528,6
1. Одержання кредиту					400				

2. Придбання автобусів	00				400)				
3. Витрати на паливо и ремонт								3,3	
4. Списання витрат на паливо і ремонт на фінансові результати								33,3)	
5. Оплата витрат на паливо і ремонт					33,3)				
6. Нарахована зарплата водіям з відрахуваннями								3,4	
7. Списання витрат по заробітній платі водіям								83,4)	
8. Виплата заробітної плати					60,0)				
9. Оплата податків на заробітну плату					23,4)				
10. Знос автобусів		100)						00	
11. Списання зносу на фінансовий результат								100)	
12. Прогнозні надходження від реалізації послуг					59,6				
13. Повернення кредиту в 1-му році					133,3)				
14. Оплата процентів за кредит (23%)					92,0)				
Прогнозний баланс	6 747,3	5 (256,3)	4 9,6	2 68,6	1 31,7	1, 3	4, 0	0, 0	1 946,2

В результаті виходить повний прогнозний баланс нового звітного періоду, по якому можна прорахувати показники ефективності. Для ВАТ "Автотранс-Хортиця" прогнозний прибуток в результаті проведення заходів складе 153,1 тис.грн. (в порівнянні із збитком минулих літ), рентабельність активів зросте на 10%, платоспроможність перевищуватиме 100% вивільнятиметься власний оборотний капітал на суму 542,4 тис.грн. У підприємства зросте можливість ведення подальшої безперервної діяльності і підвищення її ефективності.

Розрахунок комплексу пошукових прогнозів і результативних прогнозних балансів дозволяє більш обґрунтовано і точно планувати ділову активність підприємства, рентабельність.